ਈਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ

(2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1522)

ਅਕਤੂਬਰ 03,2019

[ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਰੀਮਨ, ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਸੂਰੀਆ ਕੰਟ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਐਸ. ਐਸ. 364/34 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸ.120B, ਐਸ.ਐਸ..302/34 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸ.120B ਅਤੇ ਐਸ. 201 – ਭਿਆਨਕ ਕਤਲ-ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੱਚਾ (ਲੜਕਾ) ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਵਜਦਾ ਦੇਖਿਆ-ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਪੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਟਿੱਲਾ ਮਿਲਿਆ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ "ਤੰਤਰੀਕ" ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ "ਸਿੱਧੀ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾ ਦਿੱਤਾ-ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਏ-4 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ-ਕਥਿਤ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਬਲੀ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੰਜਰ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ-ਅਪੀਲ' ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆਃ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਵੀ ਮਿਲੇ, ਜੋ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ-ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ 4.3.2010 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੰਬਾ ਸੀ-ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਏ-1 ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। 106 ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ-ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਬੂਤ ਸੀ-ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਘਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸ. ਐਸ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਥਿਤ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। 364/34 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 120 ਬੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੂਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 201 – ਕਤਲ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਬੂਤ - ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ-ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਵਾਧੂ ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਰੱਖਿਆਃ ਇਹ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਏ-1 ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬੋਝ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਦਫ਼ਨਾਈ ਗਈ। ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਬੂਤ ਸੀ। ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਜੈਵਿਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ। ਜੇ ਇਸ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਿੰਜਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਘਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਥਿਤ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਅਤੇ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ। ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 201 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਤਲ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਪਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਤਲ ਦੀ

ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1522/2019

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1068/2014 ਵਿੱਚ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.11.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਬੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐੱਡ. (ਏ. ਸੀ)

ਸਿਧਾਰਥ ਡੇਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਿਜ਼ ਮੈਥਿਊ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿੰਨੀ ਸੁਜ਼ਨ ਥਾਮਸ, ਯਸ਼ ਐੱਸ ਵਿਜੈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੇਮਟੀਬੇਨ ਏਓ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੌਮਿਆ ਗੁਪਤਾ, ਸਿਧਾਂਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡੇਵ, ਕਬੀਰ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਬੰਸਲ, ਐੱਮ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੇ. ਘਈ, ਸੁਮੀਰ ਸੋਢੀ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਧੀਮਾ ਜੁਨੇਜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਦਿਤੀ ਬੱਤਰਾ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ

ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ 2014 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ 2014 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 2014 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120ਬੀ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120ਬੀ ਅਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 201 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ 2011 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਦੁਰਗ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120 ਬੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120 ਬੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 201 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 2,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ 2014 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 2014 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ No.1068 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.11.2016 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ

ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

3. 04.03.2010 'ਤੇ, ਬੀਰੂ ਦੇਵਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਭਿਲਾਈ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਧੀ ਕੁ। ਮਨੀਸ਼ਾ ਲਾਪਤਾ ਹੈ।

4. 23.11.2010 'ਤੇ, ਚਿਰਾਜ ਰਾਜਪੂਤ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਭਿਲਾਈ ਨਗਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁਰਗ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਈਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ (ਏ-1) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਰਨ ਯਾਦਵ (ਏ-2), ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਪੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਟਿੱਲਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋ "ਤੰਤਰੀ" ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਸਿੱਧੀ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਾਗ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮਹਾਂਨੰਦ ਯਾਦਵ (ਏ-4) ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ ਸੱਤ-ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2.5 ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਕਥਿਤ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਬਲੀ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 24.11.2010 ਨੂੰ, ਭਿਲਾਈ ਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ 'ਓ' ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਅਗਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਬਲੀ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਈ ਏਕਸ ਟੀ .ਪੀ-15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿੰਜਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ।

6. ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀ. ਐੱਨ. ਏ. ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਈਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ (ਏ-1) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਕਿਰਨ ਯਾਦਵ (ਏ-2) ਕੇਯੂ. ਮਨਿਸ਼ਾ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਤੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈਃ

ਦੋਸ਼ੀ	ਦੋਸ਼ੀ ਠੇਹਰਾਨੰ ਦੀ ਧਾਰਾ	ਸਜ਼ਾ
ਇਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ	364/34 ਅੱਤੇ 120 ਬੀ ਆਈ ਪੀ ਸੀ	ਉਮਰ ਕੈਦ ਅੱਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ 5000/- ਰੁਪਏ । ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਜਾਰ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
	302/34 ਅੱਤੇ 120 ਬੀ ਆਈ ਪੀ ਸੀ	ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅੱਤੇ 5000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਜਾਰ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ।
	201 ਆਈ ਪੀ ਸੀ	ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅੱਤੇ 2000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ।
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਯਾਦਵ @ ਗੁਰੂਮਾਤਾ	364/34 ਅੱਤੇ 120 ਬੀ ਆਈ ਪੀ ਸੀ	ਉਮਰ ਕੈਦ ਅੱਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ 5000/- ਰੁਪਏ । ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਜਾਰ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
	302/34 ਅੱਤੇ 120 ਬੀ ਆਈ ਪੀ ਸੀ	ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅੱਤੇ 5000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਜਾਰ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ।
	201 ਆਈ ਪੀ ਸੀ	ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅੱਤੇ 2000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ।

8. ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 3 ਅਤੇ 4, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਰ ਅਤੇ ਮਹਾਨੰਦ ਯਾਦਵ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302/34 ਅਤੇ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 364/34 ਅਤੇ 120 ਬੀ ਅਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 201 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

9. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਦਵੇ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਮੀਰ ਸੋਢੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਰੀਡ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਡੀ. ਐੱਨ. ਏ. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸੀ. ਡੀ. ਐੱਫ. ਸੀ. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਜਿਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਰਿਪੋਰਟ, ਸਾਗਰ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਸਿੱਧਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਮਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਮਿਲੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 23.11.2010 ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ 24.11.2010 ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਲਾਸਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

11. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈਕਿ ਹਥਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋ ਖੂਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਖੂਨ ਸੀ। ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਘਨੂ ਨਗੇਸੀਆ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ , ਸਹਦੇਵਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ , ਸ਼ੰਭੂ ਨਾਥ ਮਹਿਰਾ ਬਨਾਮ ਅਜਮੇਰ ਰਾਜ , ਰੋਨੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, ਗੋਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੰਜੇ ਠਕਰਨ , ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ੁਦੀਨ ਬਸ਼ੀਰੁਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੰਜੇ ਠੱਕਰਾਨ 5 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 6 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਉੱਤੇ ਖੂਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

13. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੁਮੀਰ ਸੋਢੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮਨੁੱਖੀ ਬਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਚਿਰਾਗ ਹੈ, ਲਾਪਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਪੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਲਾਪਤਾ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੇ ਪਰਾਗ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੁਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਕੜ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਟਿੱਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਉਸ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚਿਰਾਗ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਬੀਰੂ ਦੇਵਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਦੀ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 04.03.2010 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਕੇ ਯੂ.ਮਨਿਸ਼ਾ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਚਿਰਾਗ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਦਾਈ ਕਰਕੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀਸ਼ਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਬਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਰਮੂ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ.

14. ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 23.11.2010' ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚਿਰਾਗ ਰਾਜਪੂਤ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਾਪਤਾ ਬੱਚੇ ਦੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਪੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਟਿੱਲਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲਨਾਮੇ' ਤੇ ਪਰਾਗ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ 7/8 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਕਿਰਨ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਬੀਰੂ ਦੇਵਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਵੱਲੋਂ ਆਈ. ਡੀ. 1' ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 04.03.2010 ਨੂੰ, ਬੀਰੂ ਦੇਵਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਧੀ ਕੇ.ਯੂ ਮਨਿਸ਼ਾ ਲਾਪਤਾ ਹੈ। ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿੱਥੋਂ ਪਰਾਗ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੱਢੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੀਰੂ ਦੇਵਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਈਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ (ਏ-1) ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਕੂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਨੀਸ਼ਾ।

16. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਦੁਰਗਾ ਬਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਲਈ ਲਗਭਗ 06.00 ਵਜੇ ਕਸਾਰੀਡੀਹ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਇੱਕ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਵਾਲਾ ਸੈੱਟ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 8 ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਕੂ। ਮਨੀਸ਼ਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੌਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਸ਼ੌਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਉਹ ਰੁਆਬੰਧਾ ਵਿਖੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਬਰ ਪੁੱਟੀ ਗਈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਉਥੇ ਪਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਕੇ.ਯੂ.ਮਨਿਸ਼ਾ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ।

17. ਦਿਲੀਪ ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਈਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਕਿਰਨ ਯਾਦਵ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਸਾਰੀਡੀਹ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

18. ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਗਾਵੰਦਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਵੱਲੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਲਾ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਫਰੌਕ ਅਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਅੰਡਰਵੀਅਰ ਮਿਲੇ ਸਨ।

19. ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਸਹਾਇਕ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ-28) ਅਤੇ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ-29) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ।

20. ਇੱਕ ਖੁਮਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-21 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਬੀਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਨ ਯਾਦਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਜਾਦੂ-ਟੂਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਏ-3) ਅਤੇ ਮਹਾਨੰਦ ਯਾਦਵ (ਏ-4) (ਏ-1) ਅਤੇ (ਏ-2) ਦੇ ਚੇਲੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਪਤਾ ਲੜਕੇ ਚਿਰਾਗ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੀਸ਼ਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚਿਰਾਗ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

21. ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇ.ਯੂ ਮਨਿਸ਼ਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਏ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਅਤੇ 04.03.2010 ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੁਲਿਸ ਆਊਟ ਪੋਸਟ ਪਦਮਨਾਭਪੁਰ, ਦੁਰਗ ਵਿੱਚ 04.03.2010 ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਤਾਂਤ੍ਰਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਆਈ. ਡੀ. 1 ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਸੀ।

22. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲਿਯਾ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ੈਰ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਪੇ ਹਨ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ 04.03.2010 ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

23. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਘਨੂ ਨਾਗਸੀਆ 1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 303 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਖ ਸਬੂਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਹਦੇਵਨ 2 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ੈਰ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਬੂਤਾਂ. ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

24. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ੰਭੂ ਨਾਥ ਮਹਿਰਾ 3 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 106 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਰਤੱਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਕੁਝ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ' ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਿਰਾਗ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਈਸ਼ਵਰੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬੋਝ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਕਿ

ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚਿਰਾਗ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੰਭੂ ਨਾਥ ਮਹਿਰਾ 3 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰੋਜ਼ੁਦੀਨ ਬਸ਼ੀਰੁਦੀਨ 7 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

25. ਸੰਜੇ ਠਕਰਨ 5 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 6 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਰਿਪੋਰਟ, ਸਾਗਰ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਜੈਵਿਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

26. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਥਿਤ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਅਤੇ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੂਤ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 201 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

27. ਕਤਲ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਪਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਤਲ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

28. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 364/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ

302/34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 201 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate